

การป้องกันกำจัดผีเสื้อมวนหวานในสวนลองกองโดยใช้กรงกับดัก The Protection of Fruit Piercing Moths (*Othreis fullonia*) in Longkong Orchard by Using Trapper

บุญแถม ถาคำฟู กฤชพร ศรีสังข์ จตุรภัทร รัตนวิสาลนนท์ นิสิต บุญเพ็ง บุญเลิศ สะอาคสิทธิศักดิ์ อรสา ยงยุทธวิชัย กุลธิคา คอนอยู่ไพร ณัฐ เทศัชบุตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก

บทคัดย่อ

ผีเสื้อมวนหวานเป็นแมลงศัตรูที่สำคัญชนิคหนึ่งของลองกอง ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดใหญ่ ทำลายผลลองกองโดยใช้งวงปากที่แข็ง เจาะคูคกินน้ำหวานในผลลองกองสุก ลักษณะการทำลายมีรอย เป็นวงสีน้ำตาล ต่อมามีน้ำเยิ้มออกมาบริเวณรอยเจาะ ส่งผลให้เกิด abscission layer บริเวณขั้วผล ทำให้ ผลลองกองเน่าและร่วงหล่นลงคินเก็บผลผลิตไม่ได้

การใช้กรงกับดักเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถกำจัดผีเสื้อมวนหวานได้ การทดลองครั้งนี้ได้พัฒนา กรงกับคัก จากแบบวางพื้นขนาด 50 X 50 X 50 ชม. (กว้าง X ยาว X สูง) พบว่า ผีเสื้อเข้าไปกินเหยื่อและ บินย้อนกลับออกค้านกรวยทางเข้าได้ มีผีเสื้อเข้ากรงน้อย และ ไม่สะควกในการใช้งาน ได้ปรับปรุงเป็นแบบ ใช้แขวน ขนาด 35 X 40 ซม. (เส้นผ่าสูนย์กลาง X สูง) พบผีเสื้อย้อนออกทางเข้าได้และ ไม่สะควก ในการใช้งาน จึงปรับเปลี่ยนเป็นกรงขนาดเล็กลง 15 X 25 ซม. (เส้นผ่าสูนย์กลาง X สูง) ส่วนปลายของกรวย ทางเข้ามีฝาปิดแบบหลวมๆ ให้ผีเสื้อดันเข้าไปได้แต่ดันออกไม่ได้ เป็นสิ่งประดิษฐ์กิดกันใหม่ โดย ปรับโครงสร้างให้สามารถพับยุบได้เพื่อสะควกในการเก็บให้ไม่เปลืองที่เก็บ วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block มี 3 ซ้ำ 5 วิธีการ ประกอบด้วย ระดับความสูง 1.5 2.5 และ 3.5 เมตร ดำเนินการที่สวนลองกองของเกษตรกร 2 ราย ห่างกันประมาณ 5 กม. ผลการทดลองทั้งสองสวนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ จำนวนผีเสื้อมวนหวานที่เข้ากรงกับดักมากที่สุด เป็นกรงกับดักวางไว้ระดับ 2.5 เมตร ซึ่งแตกต่างกับทางสถิติกับกรงที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร โดยที่จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยวันแรก (10 วัน ก่อนเก็บเกี่ยว) 3 ตัว/กรง ทั้ง 2 แปลง รองลงมา คือ กรงกับดักระดับ 1.5 เมตร มีจำนวนเฉลี่ย 1.8 ตัว/กรง ในแปลงที่ 1 และ 2 ตัว/กรง ในแปลงที่สอง จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยสูงสุดในกรงกับดักวันที่ 6 (5 วัน ก่อนการเก็บเกี่ยว) ที่ระยะ 2.5 เมตร เฉลี่ย 3.6 ตัว/กรง ในแปลงที่ 1 3.2 ตัว/กรง ในแปลงที่ 2 รองลงมา คือ ที่ระดับ 1.5 เมตร มีผีเสื้อมวนหวานเข้ากรงเฉลี่ย 2.2 ตัว/กรง ในแปลงที่ 1 และ 2.4 ตัว/กรง ในแปลงที่ 2

หลังจากนั้นผีเสื้อมวนหวานเข้ากรงน้อยลง จนกระทั่งหลังวันเก็บเกี่ยวมีผีเสื้อมวนหวานเข้ากรงเฉลี่ย ที่ระคับ 2.5 เมตร 1 ตัว/กรง ในแปลงที่ 1 และ 0.8 ตัว/กรง ในแปลงที่ 2 ส่วนที่ระคับ 1.5 เมตร ผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ย 0.3 ตัว/กรง ในแปลงที่ 1 และ 0.4 ตัว/กรง ในแปลงที่ 2 ส่วนที่ระคับ 3.5 เมตร ไม่มีผีเสื้อเข้ากรงกับคักเลย

คำนำ

ลองกองเป็นผลไม้เมืองร้อนที่ขึ้นได้ดีในสภาพพื้นที่ร้อนชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสมระหว่าง 20 – 30° C ความชื้นในอากาศ 70 – 80% ปริมาณน้ำฝน 2,000 – 3,000 มม./ปี ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลน้อยกว่า 600 เมตร ขึ้นได้ดีในดินร่วนปนทรายที่มีอินทรียวัตถุสูง ระบายน้ำได้ดี และประการสำคัญที่สุดต้องมีแหล่งน้ำ สะอาดเพียงพอ ลองกองเป็นพืชที่มีระบบรากตื้นที่มีรากฝอยขึ้นมาหาอาหารบริเวณผิวดิน

อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นแหล่งหนึ่งของประเทศไทยที่ผลิตลองกองได้ดีมีคุณภาพ ลองกองสุกแก่เก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – สิงหาคม ในช่วงลองกองเริ่มสุกแก่ แมลงศัตรูที่สำคัญ คือ ผีเสื้อมวนหวาน ตัวเต็มวัยใช้งวงปากที่แข็งเจาะผลลองกองเพื่อดูดกินน้ำหวาน ผลที่ถูกผีเสื้อเจาะทำลาย มักมีรอยเป็นวงสีน้ำตาล มีน้ำเยิ้มออกมาจากรอยเจาะ ต่อมาผลเน่าและร่วงลงดิน ทำให้เก็บผลไม่ได้ การป้องกันกำจัดผีเสื้อมวนหวาน ทำได้หลายวิธี เช่น การทำลายพืชอาหารของตัวหนอนผีเสื้อมวนหวาน ได้แก่ ต้นข้าวสาร บอระเพ็ด และย่านาง การป้องกันตัวเต็มวัยอาจใช้วิธีห่อผล การใช้แสงจากหลอด Black Light ล่อให้ตัวเต็มวัยบินมาเล่นไฟและตกลงมาจมน้ำสบู่ที่วางใต้ฐานหลอด อาจใช้เหยื่อ เช่น สับปะรด กล้วยสุกหั่นแว่นจุ่มสารเคมีนำไปแขวนเป็นจุดๆ ในสวน

การป้องกันกำจัดโดยไม่ใช้สารเคมีอีกวิธีหนึ่ง คือ การใช้กรงดักจับตัวเต็มวัย เพื่อลดปริมาณ ของผีเสื้อมวนหวาน โดยปรับเปลี่ยนกรงกับดักแบบตั้งบนพื้น เป็นกรงกับดักขนาดเล็กและนำไปแขวนไว้ บนต้นลองกอง โดยภายในกรงแขวนสับปะรดหั่นแว่นไว้เพื่อล่อผีเสื้อมวนหวาน ดำเนินการในสวนเกษตรกร อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ 2 สวน โดยมีเกษตรกรมีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการกำจัดผีเสื้อมวนหวาน ให้เกษตรกร และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ชาวสวนนำไปปรับใช้ต่อไป

วิธีการดำเนินงาน

อุปกรณ์

- 1. กรงกับคักโครงลวด หุ้มด้วยตาข่ายในล่อน ขนาด 15 \times 25 ซม. (ก \times ส) ด้านล่างของกรง มีกรวย ขนาดฐาน 7 ซม. ด้านบนอยู่ภายในกรงมีแผ่นตาข่ายปิดไว้หลวมๆ
- 2. สับปะรคผลสุก
- 3. ลวดแขวน

วิธีการ

- 1. หั่นผลสับปะรดตามขวางเป็นแว่นๆ หั่นแบ่งเป็น 4 ส่วน
- 2. ใช้ลวดเกี่ยวเนื้อติดเปลือกสับปะรด นำไปแขวนในกรง ให้อยู่เหนือกรวยทางเข้าด้านในกรง
- 3. ใช้แผ่นตาข่ายปิดปากกรงด้านในกรงไว้หลวมๆ ให้ผีเสื้อดันเข้าไปได้แต่เปิดออกไม่ได้
- 4. นำกรงกับดักแขวนบนต้นลองกอง 3 ระดับ คือ 1.5 2.5 และ 3.5 เมตร ช่วงเวลา 17.00 18.00 น.
- 5. เวลา 23.00 น. บันทึกจำนวนผีเสื้อมวนหวานในกรงแต่ละกรง
- 6. ดำเนินการซ้ำจนเก็บเกี่ยวผลลองกอง โดยเปลี่ยนเหยื่อทุกๆ วัน

แผนการทดลอง

วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block 5 Reps 3 Treatments ได้แก่

Treatment 1 แขวนกรงกับคักบนต้นที่ความสูง 1.5 เมตร

Treatment 2 แขวนกรงกับคักบนต้นที่ความสูง 2.5 เมตร

Treatment 3 แขวนกรงกับดักบนต้นที่ความสูง 3.5 เมตร

ผลการทดลองและวิจารณ์

สวนที่ 1 นายบันเทิง ถายา

- 1. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 10 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด ที่ระคับ 2.5 เมตร 3.0 ตัว/กรง แตกต่างกับทางสถิติกับจำนวนผีเสื้อมวนหวาน ที่ระคับ 1.5 เมตร และ 3.5 เมตร คือ 1.8 และ 1.6 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 2. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 9 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3.2 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับจำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงที่ระคับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ 1.8 และ 1.4 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 3. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 8 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร ไม่แตกต่างกับทางสถิติกับกรงกับดักที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ 2 และ 1 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 4. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 7 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3.2 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร ไม่แตกต่างกับทางสถิติกับกรงกับดักที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร ที่มีผีเสื้อมวนหวาน จำนวน 2 และ 1.4 ตัว/กรง
- 5. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 6 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3.2 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร ไม่แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ มีผีเสื้อ มวนหวานเฉลี่ย 2 และ 1.4 ตัว/กรง

- 6. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 5 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3.6 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับกรงกับดักที่ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ มีผีเสื้อ มวนหวานเฉลี่ย 2.2 และ 1.8 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 7. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 4 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.6 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระคับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ 1.4 และ 1.2 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 8. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 3 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.6 ตัว/กรง แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ 1.4 และ 1.2 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 9. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 2 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.4 ตัว/กรง แตกต่างกับทางสถิติกับระคับ 1.5 และ 3.5 เมตร มีจำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ย 1.2 และ 0.8 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 10. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 1 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.2 ตัว/กรง แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ 1.0 และ 0.6 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 11. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 1 วันหลังเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยสูงสุด 1 ตัว/กรง ไม่แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 เมตร มีจำนวนผีเสื้อมวนหวานเข้ากรงเฉลี่ย 0.2 ตัว/กรง ส่วนที่ระดับ 3.5 เมตร ไม่มีผีเสื้อมวนหวานเข้ากรงกับคัก

สวนที่ 2 นายวงศ์ แก้วกูล

- 1. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 10 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระคับ 1.5 เมตร และ 3.5 เมตร เฉลี่ย 2 และ 1.2 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 2. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 9 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 เมตร และ 3.5 เมตร เฉลี่ย 1.8 และ 1.4 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 3. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 8 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.6 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร เฉลี่ย 1.6 และ 1.4 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 4. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 7 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร มีจำนวนผีเสื้อ มวนหวานเฉลี่ย 1.4 และ 1.2 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 5. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 6 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระคับ 1.5 และ 3.5 เมตร มีค่าเฉลี่ย 2.2 และ 1 ตัว/กรง ตามลำคับ

- 6. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 5 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3.2 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับกรงกับคักที่ 1.5 และ 3.5 เมตร มีค่าเฉลี่ย 2.4 และ 1.6 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 7. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 4 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.8 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร คือ 1.4 และ 1 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 8. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 3 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 3 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระคับ 1.5 และ 3.5 เมตร มีค่าเฉลี่ย 1.2 และ 0.8 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 9. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 2 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุด 2.4 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับระดับ 1.5 และ 3.5 เมตร มีค่าเฉลี่ย 1.0 และ 0.6 ตัว/กรง ตามลำดับ
- 10. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับคัก 1 วันก่อนการเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวาน เฉลี่ยสูงสุค 2.2 ตัว/กรง ที่ระคับ 2.5 เมตร แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระคับ 1.5 และ 3.5 เมตร มีค่าเฉลี่ย 1 และ 0.6 ตัว/กรง ตามลำคับ
- 11. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยในกรงกับดัก 1 วันหลังเก็บเกี่ยว จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยสูงสุด 0.8 ตัว/กรง ที่ระดับ 2.5 เมตร ไม่แตกต่างกับทางสถิติกับที่ระดับ 1.5 เมตร มีค่าเฉลี่ย 0.4 ตัว/กรง ส่วนที่ ระดับ 3.5 เมตร ไม่มีผีเสื้อมวนหวานเข้ากรงกับดัก

สรุป

- 1. การใช้กรงกับคักผีเสื้อมวนหวานในสวนลองกอง ทั้ง 2 แปลง ผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยสูงสุด คือ กรงกับคักที่ระคับ 2.5 เมตร เพราะเป็นระคับที่มีผลลองกองส่วนใหญ่อยู่ที่ระคับนี้ รองลงมา คือ ที่ระคับ 1.5 เมตร เพราะมีผลลองกองอยู่บางส่วน และที่ระคับ 3.5 เมตร เป็นระคับปลายยอดมีผลลองกองค่อนข้างน้อย
- 2. จำนวนผีเสื้อมวนหวานเฉลี่ยสูงสุดทั้ง 3 ระดับ ที่วางกับดัก (1.5 2.5 และ 3.5 เมตร) ทั้ง 2 แปลง เป็นไปในแนวเดียวกัน คือ ระยะ 5 วันก่อนเก็บเกี่ยว เพราะระยะนั้นลองกองสุกแก่ส่งกลิ่นหอมดึงคูด ผีเสื้อมวนหวาน
- 3. การวางกล่องกับดัก หรือวางเหยื่อพิษ ควรแขวนไว้ที่ระดับที่มีผลลองกองมากที่สุด เพราะ ผีเสื้อมวนหวานมักบินตามกลิ่นของผลลองกอง
- 4. เหยื่อที่ใช้ในกรงกับดัก ต้องเป็นสับปะรดซึ่งมีกลิ่นแรงและมีรสหวาน ใช้ได้ผลดีกว่ากล้วยน้ำว้าสุก และผลลองกองสุก

- 5. กรงกับคัก ต้องมีฝาปิคโดยปิคไว้หลวมๆ ให้ผีเสื้อมวนหวานคันเข้าไปในกรงกับคักได้ แต่คันออกไม่ได้
- 6. กรงกับคัก ควรพัฒนาใช้ลวคเป็นโครงสร้างในแนวนอน ส่วนแนวตั้งควรพัฒนาเป็นเชือก เพื่อสะควกในการเก็บรวบรวมเพราะสามารถวางทับซ้อนกันได้
- 7. ควรใช้หลายๆ วิธีในการป้องกันกำจัด เช่น กำจัดต้นพืชอาศัยของหนอนผีเสื้อมวนหวาน เช่น ต้นข้าวสาร ต้นย่านาง และบอระเพ็ด ใช้แสงไฟจากหลอดแบล็คไลท์ ใต้หลอดไฟวางถาดน้ำมันหรือ ถาดบรรจุน้ำผงซักฟอก ให้ตัวแก่บินมาเล่นไฟตกลงมาจมน้ำตาย หรือใช้เหยื่อพิษโดยใช้สับปะรด จุ่มในสาร คาร์บาริล แขวนไว้เป็นจุดๆ ในสวน
- 8. บริเวณแปลงปลูก ควรเลือกพื้นที่แปลงให้ห่างไกลจากป่า เพราะป่าเป็นที่อาศัยของผีเสื้อมวนหวาน และควรตัดแต่งกิ่งไม่ให้ต้นหนาทึบ และควรตัดส่วนยอดให้ต้นเตี้ยลงเพื่อสะควกต่อการคูแลรักษา
- 9. วิธีการป้องกันผีเสื้อมวนหวานที่ดีที่สุด คือ การห่อผลด้วยกระดาษถุงปูน หรือกระดาษ หนังสือพิมพ์ โดยการห่อเป็นรูปกรวยสามเหลี่ยม ห่อให้เลยปลายช่อ 20 – 25 ซม. และเปิดปลายช่อผล ไว้ป้องกันการเกิดความร้อนในช่อผลอาจส่งผลให้ผลลองกองเน่าได้
 - 10. ไม่ควรใช้พลาสติกห่อผล เพราะทำให้เกิดความร้อน ทำให้ผลเน่าเสีย
- 11. หมั่นตรวจแปลงสม่ำเสมอ หากมีมคคำซึ่งเป็นพาหะนำเพลี้ยแป้งและเพลี้ยหอยขึ้นไปเลี้ยง ไว้บนช่อผลให้ใช้น้ำสบู่เจือจาง (0.5%) พ่นกำจัดมด

ข้อเสนอแนะ

- 1. ควรใช้หลายๆ วิธีในการป้องกันกำจัด เช่น กำจัดต้นพืชอาศัยของหนอนผีเสื้อมวนหวาน เช่น ต้นข้าวสาร ต้นย่านาง และบอระเพ็ด ใช้แสงไฟจากหลอดแบล็คไลท์ ใต้หลอดไฟวางถาดน้ำมันหรือ ถาดบรรจุน้ำผงซักฟอก ให้ตัวแก่บินมาเล่นไฟ ตกลงมาจมน้ำตาย หรือใช้เหยื่อพิษโดยใช้สับปะรด จุ่มใน สารการ์บาริล แขวนไว้เป็นจุดๆ ในสวน
- 2. บริเวณแปลงปลูก ควรเลือกพื้นที่แปลงให้ห่างไกลจากป่า เพราะป่าเป็นที่อาศัยของผีเสื้อมวนหวาน และควรตัดแต่งกิ่งไม่ให้ต้นหนาทึบ และควรตัดส่วนยอดให้ต้นเตี้ยลง เพื่อสะควกต่อการดูแลรักษา
- 3. วิธีการป้องกันผีเสื้อมวนหวานที่ดีที่สุด คือ การห่อผลด้วยกระดาษถุงปูน หรือกระดาษ หนังสือพิมพ์ โดยการห่อเป็นรูปกรวยสามเหลี่ยมห่อให้เลยปลายช่อ 20 – 25 ซม. และเปิดปลายช่อผลไว้ ป้องกันการเกิดความร้อนในช่อผล อาจส่งผลให้ผลลองกองเน่าได้
 - 4. ไม่ควรใช้พลาสติกห่อผล เพราะทำให้เกิดความร้อน ทำให้ผลเน่าเสีย
- 5. หมั่นตรวจแปลงสม่ำเสมอ หากมีมคคำซึ่งเป็นพาหะนำเพลี้ยแป้งและเพลี้ยหอยขึ้นไปเลี้ยง ไว้บนช่อผล ให้ใช้น้ำสบู่เจือจาง (0.5%) พ่นกำจัดมด

แปลงที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับดัก 10 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	1.07	0.27	<1
TREATED	2	5.73	2.87	7.82 *
ERROR	8	2.93	0.37	
TOTAL	14	9.73		

CV = 28.4 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 1 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS	
T1	2	1.8 b	
T2	1	3.0 a	
Т3	3	1.6 b	
MEAN		2.1	

ตารางที่ 2 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 9 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	1.07	0.27	1.23 ns
TREATED	2	8.93	4.47	20.62 **
ERROR	8	1.73	0.22	
TOTAL	14	11.73		

CV = 21.8 %

ns = not significant

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 2 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.8 b
T2	1	3.2 a
T3	3	1.4 b
MEAN		2.1

^{* =} significant at 5 % level

^{** =} significant at 1 % level

ตารางที่ 3 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 8 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	2.40	0.60	6.00 ns
TREATED	1	8.10	8.10	1.00 ns
ERROR	4	0.40	0.10	
TOTAL	9	10.90		

CV = 15.1 %

ns = not significant

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 3 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	MEANS
T2	3.0
Т3	1.2
MEAN	2.1
DIFF	-3.0

ตารางที่ 4 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 7 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.60	0.15	<1
TREATED	1	8.10	8.10	<1
ERROR	4	3.40	0.85	
TOTAL	9	12.10		

CV = 40.1 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE4 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	MEANS
T2	3.2
Т3	1.4
MEAN	2.3
DIFF	-3.2

ตารางที่ 5 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 6 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.6	0.15	<1
TREATED	1	8.1	8.1	<1
ERROR	4	1.4	0.35	
TOTAL	9	10.1		

CV = 25.7 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 5 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	MEANS
T2	3.2
Т3	1.4
MEAN	2.3
DIFF	-3.2

ตารางที่ 6 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 5 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.40	0.10	<1
TREATED	2	8.93	4.47	14.89**
ERROR	8	2.40	0.30	
TOTAL	14	11.73		

CV = 21.6 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 6 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	2.2 b
T2	1	3.6 a
T3	3	1.8 b
MEAN		2.5

ตารางที่ 7 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 4 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	3.60	0.90	4.50*
TREATED	2	5.73	2.87	14.89**
ERROR	8	1.60	0.20	
TOTAL	14	10.93		

CV = 25.8 %

* = significant at 5 % level

** = significant at 1 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 7 (AVE. OVER 5 REPS)

TRE	ATED	RANKS	MEANS
T1		2	1.4 b
T2		1	2.6 a
Т3		3	1.2 b
MEAN			1.7

ตารางที่ 8 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 3 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	2.00	0.50	5.00 ns
TREATED	1	3.60	3.60	36.00 **
ERROR	4	0.40	0.10	
TOTAL	9	6.00		

CV = 15.8 %

ns = not significant

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 8 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	MEANS
Tl	1.4 b
T2	2.6 a
MEAN	2.0
DIFF	-1.2

ตารางที่ 9 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 2 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	1.73	0.43	1.13 ns
TREATED	2	6.93	3.47	9.04**
ERROR	8	3.07	0.38	
TOTAL	14	11.73		

CV = 42.2 %

ns = not significant

** = significant at 1 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 9 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.2 b
T2	1	2.4 a
T3	3	0.8 b
MEAN		1.5

ตารางที่ 10 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 1 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	2.93	0.73	5.50 *
TREATED	2	6.93	3.47	26.00**
ERROR	8	1.07	0.13	
TOTAL	14	10.93		

CV = 42.2 %

* = significant at 5 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 10 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.0 b
T2	1	2.2 a
T3	3	0.6 b
MEAN		1.3

แปลงที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 10 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	2.27	0.57	1.79 ns
TREATED	2	8.13	4.07	12.84 **
ERROR	8	2.53	0.32	
TOTAL	14	12.93		

CV = 27.2 %

ns = not significant

** = significant at 1 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 1 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	2.0 b
T2	1	3.0 a
T3	3	1.2 b
MEAN		2.1

ตารางที่ 2 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 9 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.93	0.23	<1
TREATED	2	6.93	3.47	5.47 *
ERROR	8	5.07	0.63	
TOTAL	14	12.93		

CV = 38.5 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 2 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.8 b
T2	1	3.0 a
Т3	3	1.4 b
MEAN		2.1

^{* =} significant at 5 % level

ตารางที่ 3 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 8 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	1.73	0.43	1.86 ns
TREATED	2	4.13	2.07	8.86 **
ERROR	8	1.87	0.23	
TOTAL	14	7.73		

CV = 25.9 %

ns = not significant

* = significant at 5 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 3 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.6 b
T2	1	2.6 a
T3	3	1.4 b
MEAN		1.9

ตารางที่ 4 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับศัก 7 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	1.07	0.27	<1
TREATED	2	9.73	4.87	13.27**
ERROR	8	2.93	0.37	
TOTAL	14	13.73		

CV = 32.4 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TOBLE 4 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.4 b
T2	1	3.0 a
Т3	3	1.2 b
MEAN		1.9

ตารางที่ 5 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 6 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	2.93	0.73	3.14 ns
TREATED	2	10.13	5.07	21.71 **
ERROR	8	1.87	0.23	
TOTAL	14	14.93		

CV = 23.4 %

ns = not significant

** = significant at 1 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 5 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	2.2 b
T2	1	3.0 a
Т3	3	1.0 b
MEAN		2.1

ตารางที่ 6 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 5 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.93	0.23	<1
TREATED	2	6.40	3.20	11.29**
ERROR	8	2.27	0.28	
TOTAL	14	9.60		

CV = 22.2 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 6 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS	
T1	2	2.4 b	
T2	1	3.2 a	
Т3	3	1.6 b	
MEAN		2.4	

ตารางที่ 7 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 4 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	4.93	1.23	1.40ns
TREATED	2	8.93	4.47	5.06**
ERROR	8	7.07	0.88	
TOTAL	14	20.93		

CV = 54.2 %

ns = not significant

* = significant at 5 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 7 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.4 b
T2	1	2.8 a
T3	3	1.0 b
MEAN		1.7

ตารางที่ 8 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 3 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.03	0.01	<1
TREATED	2	1.50	0.75	13.85 **
ERROR	8	0.43	0.05	
TOTAL	14	1.97		

CV = 16.33 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 8 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.2 b
T2	1	3.0 a
Т3	3	0.8 b
MEAN		1.6

ตารางที่ 9 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 2 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.67	0.17	<1
TREATED	2	8.93	4.47	9.57**
ERROR	8	3.73	0.47	
TOTAL	14	13.33		

CV = 51.2 %

** = significant at 1 % level

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 9 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.0 b
T2	1	2.4 a
Т3	3	0.6 b
MEAN		1.3

ตารางที่ 10 จำนวนผีเสื้อมวนหวานในกับคัก 1 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.93	0.23	<1
TREATED	2	6.93	3.47	9.04**
ERROR	8	3.07	0.38	
TOTAL	14	10.93		

CV = 48.9 %

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR TABLE 10 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	RANKS	MEANS
T1	2	1.0 b
T2	1	2.2 a
T3	3	0.6 b
MEAN		1.3

ตารางที่ 11 จำนวนฝีเสื้อมวนหวานในกับคัก 1 วันก่อนเก็บเกี่ยว

ANALYSIS OF VARIANCE

SV	DF	SS	MS	F
REP	4	0.40	0.10	<1
TREATED	1	0.40	0.40	1.00 ns
ERROR	4	1.60	0.40	
TOTAL	9	2.40		

CV = %

ns = not significant

TABLE OF TREATED (T) MEANS FOR X1 (AVE. OVER 5 REPS)

TREATED	MEANS
T1	0.4
T2	0.8
MEAN	0.6
DIFF	-0.4